

..... pieczętka WKK									
	Kod ucznia								
			-			-			
	Dzień			Miesiąc			Rok		
DATA URODZENIA UCZNI									

**KONKURS CHEMICZNY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM**

ETAP WOJEWÓDZKI

Drogi Uczniu,

Witaj w trzecim etapie konkursu chemicznego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania zawarte w arkuszu konkursowym.

1. Arkusz liczy 12 stron i zawiera 30 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeśli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji konkursowej.
3. W czasie rozwiązywania zadań możesz korzystać z tablicy układu okresowego pierwiastków, tablicy rozpuszczalności wybranych wodorotlenków i soli oraz kalkulatora prostego.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu. Staraj się, aby Twoje odpowiedzi były precyzyjne i jednoznaczne.
6. W rozwiązaniach zadań rachunkowych przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku oraz pamiętaj o jednostkach.
7. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra z czarnym lub granatowym tuszem/atramentem.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
9. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
10. W przypadku testu wyboru podane są odpowiedzi, z których jedna może być prawdziwa, jedna fałszywa lub może być zmienna liczba odpowiedzi poprawnych.
11. Jeśli zmienisz swoją decyzję, otocz błędną odpowiedź kółkiem i zaznacz poprawną.

Czas pracy:

90 minut

Za bezbłędne rozwiązania wszystkich zadań możesz otrzymać maksymalnie

75 punktów.

Pracuj samodzielnie.

Życzymy powodzenia!

Zadanie 1 (2 pkt)

W dwudodatnim jonie pierwiastka X stosunek liczby protonów do liczby elektronów wynosi 1,111. Oblicz wzór chemiczny tego jonu.

.....

.....

Zadanie 2 (3 pkt)

W warunkach laboratoryjnych tlen otrzymuje się w reakcji termicznego rozkładu manganianu(VII) potasu. Reakcja przebiega zgodnie z równaniem:

a) Oblicz stopnie utlenienia atomów manganu w związkach występujących w powyższym równaniu.

związek chemiczny	KMnO_4	K_2MnO_4	MnO_2
stopień utlenienia atomu manganu			

b) Oblicz, ile gramów manganianu(VII) potasu trzeba użyć, aby otrzymać $1,12 \text{ dm}^3$ tlenu (w warunkach normalnych) przy założeniu, że wydajności reakcji wynosi 80%.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 3 (2 pkt)

Uzupełnij poniższą tabelę wpisując stopnie utlenienia, jakie przyjmuje tlen w podanych niżej cząsteczkach i jonach.

substancja chemiczna	OF_2	SnO_2	O_2	OH^-	H_2O_2
stopień utlenienia tlenu					

Zadanie 4 (4 pkt)

*Roztwór zawierający $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$ zagotowano. Zauważono, że wytrąca się biały osad oraz wydziela się bezbarwny, cięższy od powietrza gaz. Wytrącony w wyniku gotowania osad wyprażono, a następnie stałą pozostałość poddano działaniu węgla uzyskując karbid (węglík wapnia) i tlenek węgla(II). Otrzymany węglík wapnia wrzucono do naczynia z wodą zawierającą również fenoloftaleinę. Otrzymano palny gaz, a zawartość naczynia przyjęła zabarwienie malinowe. **Zapisz cząsteczkowe równania chemiczne wszystkich opisanych reakcji chemicznych.***

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Zadanie 5 (2 pkt)

W proszku składającym się z mieszaniny pięciowodnego siarczanu(VI) miedzi(II) $CuSO_4 \cdot 5H_2O$ i krzemionki SiO_2 znajduje się 16% miedzi. **Oblicz procentową zawartość krzemionki w tej mieszaninie.**

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 6 (3 pkt)

Poniżej podano charakterystykę tlenków trzech pierwiastków. Na podstawie podanych informacji ustal wzory chemiczne tlenków pierwiastków X, Y i Z.

1. Stopień utlenienia pierwiastka X w tym tlenku wynosi III. Masa cząsteczkowa tlenku pierwiastka X jest 10 razy większa od masy atomowej tlenu.
2. Tlenek pierwiastka Y w temperaturze pokojowej jest cieczą będącą bardzo dobrym rozpuszczalnikiem dla wielu substancji, ale nie rozpuszcza się w niej ani tlenek pierwiastka X, ani tlenek pierwiastka Z.
3. Tlenek pierwiastka Z, którego wartościowość jest sumą wartościowości X i Y zawiera wagowo 53,3% tlenu.

Wzory tlenków:

tlenek pierwiastka X: ..... tlenek pierwiastka Y: ..... tlenek pierwiastka Z: .....

Miejsce na obliczenia (nie podlega ocenie)

Zadanie 7 (1 pkt)

Jedną z metod otrzymywania fosforu (P_4) polega na prażeniu popiołu kostnego zawierającego ortofosforan(V) wapnia z węglem i krzemionką. **Napisz równanie zachodzącej reakcji wiedząc, że jej produktem jest również tlenek węgla(IV) i odpowiedni krzemian.**

Zadanie 8 (1 pkt)

Cząsteczki pewnego węglowodoru nasyconego A zawierają n_1 atomów węgla, a alkanu B zawierają n_2 atomów węgla. **Wiedząc, że temperatura wrzenia związku A jest wyższa od temperatury wrzenia związku B, zakresł właściwą zależność pomiędzy n_1 i n_2 .**

.....
 $n_1 = n_2$

$n_1 > n_2$

$n_1 < n_2$

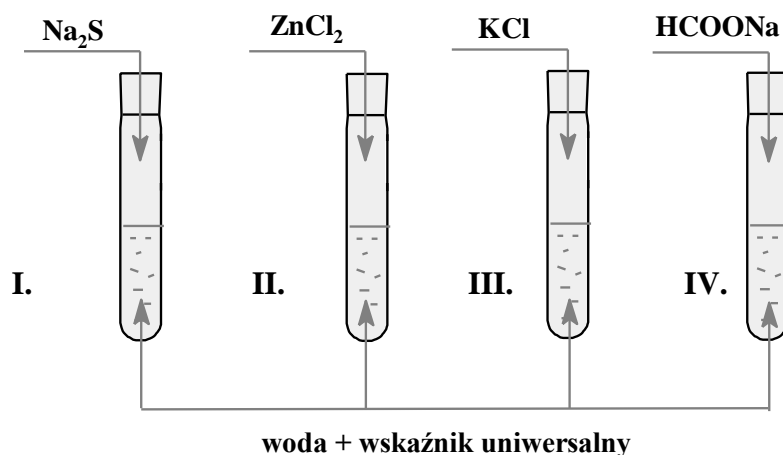
Zadanie 9 (1 pkt)

Zmieszano dwa roztwory zawierające taką samą liczbę moli siarczanu(VI) miedzi(II) i wodorotlenku sodu. **Wskaż, jakie molekuly zawierał roztwór po reakcji chemicznej.**

- A. $CuSO_4, Na^+, OH^-$
- B. $Cu(OH)_2, Na^+, Cu^{2+}, OH^-$
- C. $Cu(OH)_2, CuSO_4$
- D. $Cu(OH)_2, SO_4^{2-}, Na^+, Cu^{2+}$

Informacja do zadań 10 i 11

Przeprowadzono doświadczenie, którego celem było zbadanie odczynu roztworów wodnych wybranych soli. Przebieg doświadczenia ilustruje schemat:

Zadanie 10 (3 pkt)

a) Wskaż, w której/których probówce/probówkach zaobserwowano niebieskozielone zabarwienie wskaźnika uniwersalnego.

- A. tylko w I   B. w II i III   C. tylko w III   D. w probówce I i IV

b) Stosując zapisy: $\text{pH} = 7$, $\text{pH} < 7$, $\text{pH} > 7$ określ odczyn wodnych roztworów w probówkach I – IV.

probówka I ..... ; probówka II ..... ; probówka III ..... ; probówka IV .....

c) Uzupełnij zdanie.

Reakcja hydrolizy nie zachodzi w probówce/probówkach o numerze/numerach .....

Odpowiedź uzasadnij.

.....
.....

Zadanie 11 (2 pkt)

Stosując zapis jonowy skrócony zapisz równania reakcji przebiegających w probówkach I i II.

Probówka I .....

Probówka II .....

Zadanie 12 (2 pkt)

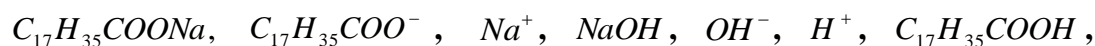
Przygotowano wodny roztwór mydła (stearynianu sodu $\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COONa}$) i stwierdzono, że ma on odczyn zasadowy.

a) Napisz w formie jonowej skróconej równanie reakcji powodującej zasadowy odczyn roztworu.

Równanie reakcji w formie jonowej skróconej:

.....

b) Z podanego zbioru wybierz i podkreśl te drobiny (jony i cząsteczki), które znajdują się w tym roztworze.

Zadanie 13 (3 pkt)

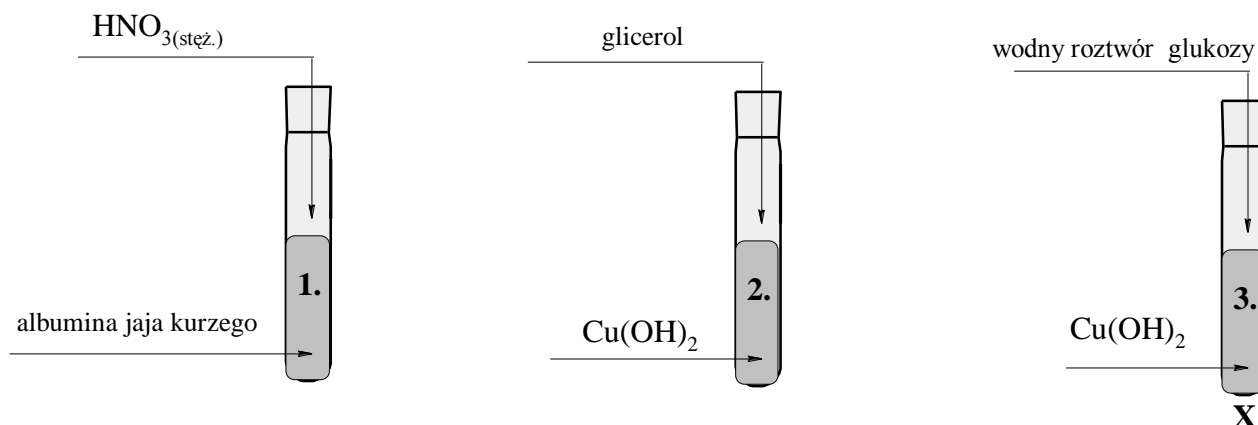
Spośród podanych niżej substancji chemicznych wybierz i wpisz w odpowiednie rubryki tabeli te, które spełniają podany warunek.

azot_(g), amoniak_(g), miedź_(s), grafit_(s), bromek sodu_(s)
 Pamiętaj, że dany warunek może spełniać kilka substancji chemicznych.

Warunek	Nazwy substancji chemicznych
1. W cząsteczkach są wiązania kowalencyjne spolaryzowane.	
2. Mogą przewodzić prąd elektryczny w stanie stałym.	
3. Pomiedzy atomami występuje wiązania kowalencyjne.	
4. Dobrze rozpuszczają się w wodzie.	
5. Cząsteczki mają budowę jonową.	
6. Rozpuszczone w wodzie przewodzą prąd elektryczny.	

Zadanie 14 (3 pkt)

Przeprowadzono doświadczenia, które ilustrują rysunki.

Zapisz, jakie są przewidywane obserwacje. W odpowiedzi uwzględnij zmianę zabarwienia substratów i produktów reakcji chemicznych.

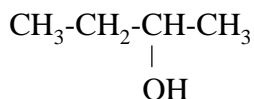
Probówka 1. ....

Probówka 2. ....

Probówka 3. ....

Zadanie 15 (2 pkt)

Napisz wzór półstrukturalny jednego homologu i jednego izomeru podanego alkoholu:

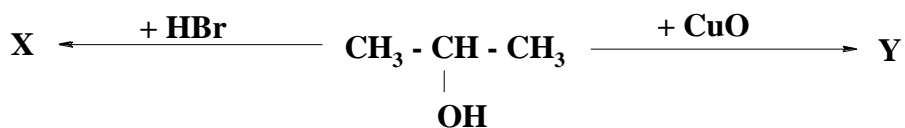

Wzór półstrukturalny homologu: .....

Wzór półstrukturalny izomeru: .....

Zadanie 16 (4 pkt)

Z udziałem związków organicznych przeprowadzono cykl przemian, który ilustruje schemat:

a) Napisz wzory półstrukturalne związków oznaczonych literami X i Y.

wzór związku X .....; wzór związku Y .....

b) Napisz równania przeprowadzonych reakcji chemicznych.

Zadanie 17 (3 pkt)

3g kwasu octowego rozpuszczono w wodzie otrzymując 250 cm³ roztworu. Stwierdzono, że roztwór ten zawiera 1,25 · 10²¹ kationów wodorowych. Oblicz stopień dysocjacji kwasu octowego w tym roztworze.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 18 (3 pkt)

Stosując bilans elektronowy dobierz współczynniki stechiometryczne w danym równaniu reakcji chemicznej. Podaj wzór lub symbol chemiczny utleniacza i wzór lub symbol chemiczny reduktora.

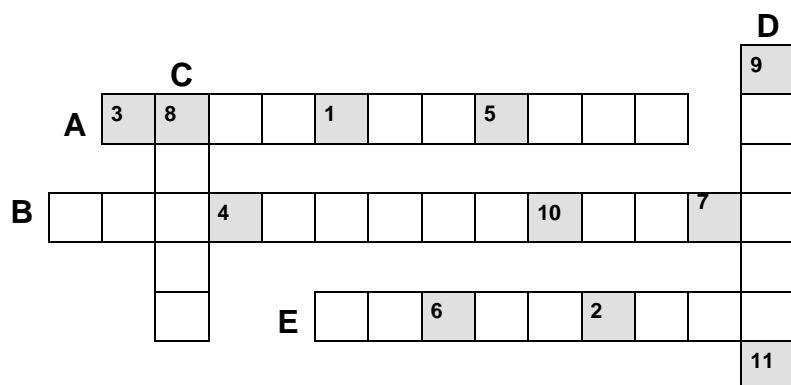

Bilans elektronowy:

wzór/symbol utleniacza .....; wzór/symbol reduktora .....

Zadanie 19 (0 – 4)

Wpisz do diagramu hasła, których określenia podano obok. Litery z ponumerowanych i zacienionych pól przeniesione do dolnego diagramy utworzą hasło – imię i nazwisko uczonego.

Hasła do logogryfu:

- A. Zwyczajowa nazwa metanalu.
- B. Tak mówi się potocznie o triazotanie(V) glicerolu.
- C. Zwyczajowa nazwa soli lub estru kwasu etanowego.
- D. Nazwa systematyczna aldehydu masłowego.
- E. Pod wpływem wody ulegają jej m. in. estry i białka.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.

Napisz krótko o osiągnięciach uczonego.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 20 (1 pkt)

Po czterech latach obserwacji pewnego radioaktywnego nuklidu stwierdzono, że w jego próbce pozostało trzy razy mniej atomów niż uległo rozpadowi. **Wskaż zdanie, które poprawnie opisuje proces rozpadu tego nuklidu.**

- A. Po roku w próbce pozostanie 25% początkowej ilości preparatu.
- B. Okres połowicznego rozpadu tego nuklidu wynosi 2 lata.
- C. Po 16 latach obserwacji rozpadnie się 75% początkowej masy próbki.
- D. Okres połowicznego rozpadu tego nuklidu jest równy 1 rok.

Zadanie 21 (4 pkt)

Po prawej stronie tabeli wpisz prawidłową odpowiedź, wyrażając ją w podanych jednostkach.

Masa molowa gazu, którego gęstość w warunkach normalnych wynosi 0,893 g/dm ³ jest równa	..... g/mol
Masa azotu zawarta w 1 molu azotanu(V) amonu jest równa	..... kg
pH wodnego roztworu kwasu siarkowego(VI) jest nie większe niż	.....
W roztworze wodnym siarczanu(VI) żelaza(III) o stężeniu 0,05 mol/dm ³ , stężenie molowe anionów jest równe	.....mol/dm ³

Zadanie 22 (2 pkt)

Do 100g wody dodano 100g azotanu(V) sodu. Oblicz, ile gramów NaNO_3 nie rozpuści się w wodzie, wiedząc, że w temperaturze, w której przeprowadzono doświadczenie, stężenie procentowe nasyconego roztworu tej soli wynosi 47,4%. Wynik podaj z dokładnością do liczby całkowitej.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 23 (3 pkt)

Próba jodoformowa pozwala na określenie położenia grupy karbonylowej w cząsteczce, gdyż keton ogrzewany z zasadowym roztworem jodu ulega rozpadowi na sól odpowiedniego kwasu i jodoform zgodnie z ogólnym równaniem:

Oblicz wzór nasyconego ketonu, który poddano opisanej próbie wiedząc, że masa cząsteczkowa otrzymanej soli sodowej wynosi 110u. Podaj jego wzór półstrukturalny i nazwę systematyczną.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 24 (5 pkt)

Posługując się wzorami półstrukturalnymi, napisz równania reakcji zilustrowanych schematem:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Zadanie 25 (1 pkt)

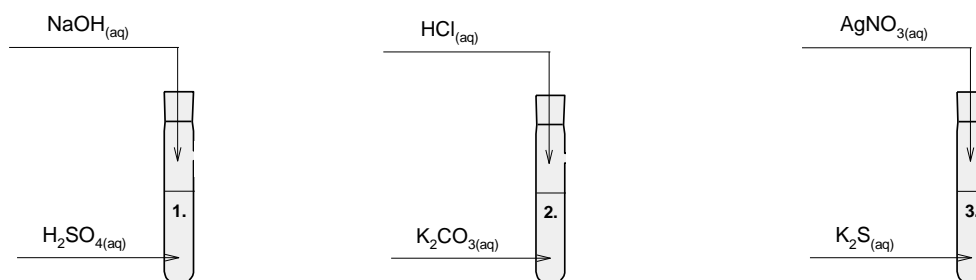
Chcąc udowodnić, że w skład białek wchodzi azot, Ania do roztworu białka dodała stężonego roztworu wodorotlenku sodu. Wskaż, jaki zapach wydzielił się z próbówki.

- A. spalenizny   B. akroleiny   C. azotu   D. amoniaku

Informacja do zadań 26 i 27.

Przeprowadzono trzy doświadczenia, których przebieg zilustrowano na poniższych schematach.

W jednej z probówek zaobserwowano wydzielanie się gazu, a w innej wytrącenie osadu.

Zadanie 26 (1 pkt)

Podaj numer probówki, w której wydzielił się gaz i numer probówki w której wytrącił się osad.

Gaz wydzielił się w probówce: .....; osad wytrącił się w probówce: .....

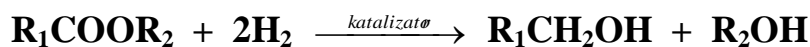
Zadanie 27 (3 pkt)

Napisz w formie jonowej skróconej równania reakcji zachodzących w probówkach.

- 1 . . . . .
2 . . . . .
3 . . . . .

Zadanie 28 (2 pkt)

Alkohole można otrzymać również w reakcji katalitycznego uwodornienia estrów. Reakcja ta przebiega według schematu:

a) Posługując się wzorami półstrukturalnymi napisz równanie uwodornienia propanianu metylu

b) Napisz wzór półstrukturalny i podaj nazwę systematyczną estru, z którego w procesie uwodornienia otrzymano tylko etanol.

Zadanie 29 (2 pkt)

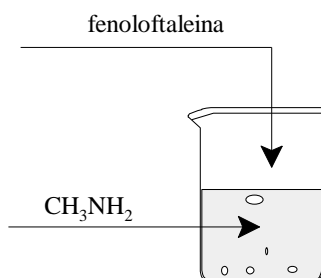
Otrzymywany z tkanki tłuszczowej ryb morskich i ssaków tran jest niezbyt smacznym, ale bardzo zdrowym płynem. Zawiera duże ilości witaminy A, witaminę D i E oraz 85% glicerydów nienasyconych kwasów tłuszczowych. Wiedząc, że jednym z nich jest dioleinian palmitynian glicerolu, napisz jego wzór półstrukturalny. Podaj liczbę wiązań podwójnych w jednej cząsteczce tego związku chemicznego.

Wzór dioleinianu palmitynianu glicerolu. (grupy alkilowe przedstaw w postaci wzoru sumarycznego).

Liczba wiązań podwójnych w cząsteczce .....

Zadanie 30 (3 pkt)

Wykonano doświadczenie chemiczne mające na celu zbadanie odczynu wodnego roztworu metyloaminy. Zapisz obserwacje i wniosek oraz równanie (w formie jonowej) reakcji chemicznej zachodzącej w tym roztworze.

Obserwacje: .....

Wniosek: .....

Równanie reakcji: .....

B R U D N O P I S

FRAGMENT UKŁADU OKRESOWEGO PIERWIASTKÓW

1										18																																	
¹ H 1,01 wodór		2										13		14		15		16		17		² He 4,00 Hel																					
³ Li 6,94 Lit		⁴ Be 9,01 Beryl												⁵ B 10,81 Bor		⁶ C 12,01 Węgiel		⁷ N 14,01 Azot		⁸ O 16,00 Tlen		⁹ F 19,00 Fluor		¹⁰ Ne 20,18 Neon																			
¹¹ Na 23,00 Sód		¹² Mg 24,31 Magnez		3										4		5		6		7		8		9		10		11		12		¹³ Al 26,98 Glin		¹⁴ Si 28,08 Krzem		¹⁵ P 30,97 Fosfor		¹⁶ S 32,07 Siarka		¹⁷ Cl 35,45 Chlor		¹⁸ Ar 39,95 Argon	
¹⁹ K 39,01 Potas		²⁰ Ca 40,08 Wapń		²¹ Sc 44,96 Skand		²² Ti 47,88 Tytan		²³ V 50,94 Wanad		²⁴ Cr 52,00 Chrom		²⁵ Mn 54,94 Mangan		²⁶ Fe 55,85 Żelazo		²⁷ Co 58,93 Kobalt		²⁸ Ni 58,69 Nikiel		²⁹ Cu 63,55 Miedź		³⁰ Zn 63,39 Cynk		³¹ Ga 69,72 Gal		³² Ge 72,61 German		³³ As 74,92 Arsen		³⁴ Se 78,96 Selen		³⁵ Br 79,90 Brom		³⁶ Kr 83,80 Krypton									
³⁷ Rb 85,47 Rubid		³⁸ Sr 87,62 Stront		³⁹ Y 88,91 Itr		⁴⁰ Zr 91,22 Cyrkon		⁴¹ Nb 92,91 Niob		⁴² Mo 95,94 Molibden		⁴³ Tc 97,91 Technet		⁴⁴ Ru 101,1 Ruten		⁴⁵ Rh 102,9 Rod		⁴⁶ Pd 106,42 Pallad		⁴⁷ Ag 107,87 Srebro		⁴⁸ Cd 112,41 Kadm		⁴⁹ In 114,82 Ind		⁵⁰ Sn 118,71 Cyna		⁵¹ Sb 121,76 Antymon		⁵² Te 127,60 Tellur		⁵³ I 126,90 Jod		⁵⁴ Xe 131,29 Ksenon									
⁵⁵ Cs 132,9 Cez		⁵⁶ Ba 137,3 Bar		⁵⁷ La* 139,9 Lantan		⁷² Hf 148,5 Hafn		⁷³ Ta 180,9 Tantal		⁷⁴ W 183,8 Wolfram		⁷⁵ Re 186,2 Ren		⁷⁶ Os 190,2 Osm		⁷⁷ Ir 192,2 Iryd		⁷⁸ Pt 195,08 Platyna		⁷⁹ Au 196,97 Złoto		⁸⁰ Hg 200,59 Rtęć		⁸¹ Tl 204,38 Tal		⁸² Pb 207,20 Ołów		⁸³ Bi 208,98 Bismut		⁸⁴ Po 208,98 Polon		⁸⁵ At 209,99 Astat		⁸⁶ Rn 222,02 Radon									
⁸⁷ Fr 223,0 2 Frans		⁸⁸ Ra 226,03 Rad		⁸⁹ Ac** 227,03 Aktyn		¹⁰⁴ Rf 261,11 Rutherford		¹⁰⁵ Db 263,11 Dubn		¹⁰⁶ Sg 265,12 Seaborg		¹⁰⁷ Bh 264,10 Bohr		¹⁰⁸ Hs 269,10 Has		¹⁰⁹ Mt 268,10 Meitner		¹¹⁰ Ds 281,10 Darms.		111Rg Roent.																							

Tabela rozpuszczalności wybranych wodorotlenków i soli.

	Na ⁺	K ⁺	NH ₄ ⁺	Mg ²⁺	Ca ²⁺	Ba ²⁺	Ag ⁺	Cu ²⁺	Zn ²⁺	Al ³⁺	Mn ²⁺	Fe ²⁺	Fe ³⁺	Pb ²⁺	Sn ²⁺
OH ⁻	r	r	r	s	s	r	n	n	n	n	n	n	n	n	n
Cl ⁻	r	r	r	r	r	r	n	r	r	r	r	r	r	s	r
Br ⁻	r	r	r	r	r	r	n	r	r	r	r	r	r	s	r
S ²⁻	r	r	r	r	s	r	n	n	n	o	n	n	n	n	n
SO ₃ ²⁻	r	r	r	r	n	n	n	n	s	o	n	n	o	n	o
SO ₄ ²⁻	r	r	r	r	s	n	s	r	r	r	r	r	r	n	r
NO ₃ ⁻	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r
PO ₄ ³⁻	r	r	r	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n
CO ₃ ²⁻	r	r	r	n	n	n	n	n	n	o	n	n	o	n	o
SiO ₃ ²⁻	r	r	o	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n

r - substancja dobrze rozpuszczalna

s - substancja słabo rozpuszczalna (osad wytrąca się ze stężonego roztworu)

n - substancja praktycznie nierozpuszczalna

o - substancja w roztworze wodnym nie istnieje

x - związek nie istnieje